

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

56. évfolyam, 185. szám

Ára: 50 fillér

Szombat, 1966. augusztus 6.

Amerikai provokációk
szovjet hajók ellen

Az aratás finisén

A gyár demokráciája

Magyar hetek Montreálban

Szabadtéri totópályázat

Hirosima

Tokióból utaztunk Fukuókába. Az expressznek délután négykor kellett befutnia Hirosimába. A naptár augusztus hetedikét mutatta... Akkor Japán már túl volt az augusztus hatodik emlékezőseken. Kevés szó esett az atombombáról, amely huszonegy esztendővel ezelőtt Hirosima felett robbant és pusztított. Az expressz légkondicionált kupéjában az utasok önfelédten tréfáloztak. Odakint a rizsföldek zöldjét pirosszínű reklámtáblák törték meg; „Vásároljon Toyota gépkocsit!” Vonatunk alig félóránira Hirosima előtt a tengerpart mentén száguldott... Milyen lesz ez a város, amelyről nyomban a Bomba, a pusztulás, a szenvedő emberek, kétszázezernél több halott jut eszünkbe? Hogyan fogad majd bennünket Hirosima, a pályaudvar?

Milyen arca van ma ennek a városnak, amely fölött 1945. augusztus 6-án, hétfő reggel 8 óra 15 perckor elszábadult a poklok pokla?

Mi magyarok ott szorongtunk az ablakoknál, órákat nézve vártuk, mikor bukkan fel a város, ahol három napon keresztül dühöngött a tűzvész, ahol kilométeres körzetben minden a lángok martaléka lett, ahol a kórházak is elégték.

Es pár perccel négy előtt a vonat szinte befutott a házak közé, a földszintes és egyemeletes faépületekkel szegélyezett utcákon át vágta át a város, ahol három napon keresztül dühöngött a tűzvész, ahol kilométeres körzetben minden a lángok martaléka lett, ahol a kórházak is elégték.

Csak a félig rombadólt iparsarnok kiégett kupolájának vasváza tűnt fel a távolban, azután Szaszaki Teiko, a kórházban papírdarukat hajtogató kislány szobrával, tetejében az atombomba gyermekeinek emlékműve. Teiko úgy tudta: az ősi monda szerint a darvak ezer évig élnek. Amikor tizenkét éves korában kitört rajta a lappangó „atombomba-betegség”, a kórházban elhatározta, hogy ezer papírdarvat hajtogat — és akkor ő is meggyógyul. Teiko azonban a 644. papírdaru után örökre lehunyta a szemét. Neki és az atombomba gyermekeinek állít emléket a bronzszobor. De hányan akadnak, akiket ma is rombol a szörnyű kór, az atombomba hatása és hányan halnak meg napjainkban is Hirosimában?

Amikor Akihito japán trónörökös meglátogatta az atombomba rombolását megörökítő múzeumot, a kiállított borzalmak nagy részét előre letakarták, hogy óvják az ifjú herceg idegét. Pedig ezeket a szörnyű emlékeket, az összegezett csontvázakat, a 8.15-kor megállt órákat, az összeolvadt rohamsisakokat, a hamuvá lett iskolásfüzeteket éppen azért gyűjtötték össze, hogy vádoljanak és emlékeztessenek! 1945 augusztusában. Japán sorsa már megpecsételődött, a háború napjai meg voltak számlálva. De az amerikai stratégiák a japánokon még kipróbálták ezt a szörnyű fegyvert, hogy azután zsaroljanak atombombáikkal...

Ma már mindez a múlté. Hirosima újjáépült, mégsem felejt, s mi sem feledhetjük azt a huszonegy esztendővel ezelőtti augusztus hatodikát. Azért emlékeztetünk rá, hogy ne legyen több Hirosima, ne legyen több Nagaszaki és a darvak valóban ezer évig éljenek...

SEBES TIBOR

Nemzetközi értekezlet Hirosimában

A Hirosima és Nagaszaki ellen 21 évvel ezelőtt intézett atombombatámadás évfordulója alkalmából Hirosimában pénteken nemzetközi értekezlet nyílt meg, amelyen 50 japán küldött, valamint tíz ország és három nemzetközi szervezet harminc küldötte vesz részt. Az értekezleten megvitatják a nemzetközi békebiztonság, a Szakszervezeti Világszövetség és a DIVSZ küldöttei vesznek részt. Az NDK, a VDK és a DNFF küldöttei től megtagadták a beutazó vízumot.

Az értekezleten angol, indiai, amerikai, francia, mongol és szovjet békeharcosok, a Béke-világ tanácsa, a Szakszervezeti Világszövetség és a DIVSZ küldöttei vesznek részt. Az NDK, a VDK és a DNFF küldöttei től megtagadták a beutazó vízumot.

A konferencia megnyitására a küldöttek egyperces néma felállással adóztak az amerikai atombombáktól elpusztult két japán város lakosai emlékének. Maszao Takahasi, a kagisimai egyetem professzora, a Gen-szujkin vezetésének elnöke megnyitja beszédében hangoztatta, hogy az Egyesült Államoknak haladéktalanul meg kell szüntetnie világméretű agresszióját, Takahasi professzor az atombombák teljes betiltásáért,

a békeharcosok nemzetközi szolidaritásának megerősítéséért is sikraszállt. (MTI)

Az eszperantó világbéke- mozgalom konferenciája

Utolsó tanácskozási napjához, rendezvényprogram végéhez érkezett pénteken a budapesti eszperantó világkongresszus. Az Országos Béketanács székházában tartották az eszperantó világbéke-mozgalom IV. konferenciáját. N. V. Matkovszkij professzor, a Nemzetközi Békeintézet alelnöke arról beszélt, hogy a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben a feszültség enyhítéséhez nagymértékben hozzájárulhat az eszperantó alkalmazásának széles körűvé tétele, mert ez a nemzetközi nyelv segítheti a népek egymáshoz közeledését.

Az Országos Béketanács nevében Terényi István alelnök üdvözölte a tanácskozás résztvevőit, és felszólalásában hangsúlyozta, hogy az eszperantisták szerinte a világban mindenütt tevékeny részesei a békeakcióknak. Csehszlovák, bolgár, NDK-beli és jugoszláv küldöttek beszéde után a japán küldöttség vezetője átnyújtotta a Vietnami Eszperantó Szövetség képviselőinek a japáni testvérszervezet ajándékát, egy díszes selyemlobogót.

Végeztül a konferencián megválasztották az eszperantó világbéke-mozgalom új vezetését.

A szakszervezeti mozgalom bővülő hatásköre, növekvő felelőssége

Ülést tartott a SZOT

A Szakszervezetek Országos Tanácsa pénteken az EDOZ székházában ülést tartott. A tanácsülésén Somoskői Gábor, a szaktanács titkára terjesztette elő az elnökség beszámolóját a szakszervezetek feladatairól a gazdasági mechanizmus reformjával kapcsolatban. A szaktanács titkára tájékoztatta a tanácsulást azokról az intézkedésekről és megállapodásokról, amelyek a kormány és szaktanács, illetve a szakszervezetek és az állami szervek együttműködésének elveit rögzítik, továbbá a szakszervezetek jogainak, hatáskörének további fejlesztését célozzák.

Részletesen kifejtette, hogy a fejlődés egész társadalmi, gazdasági, politikai életünkben új, az eddigénél nagyobb követelményeket állít az állami és mozgalmi vezetés elé.

A szakszervezeti mozgalom bővülő hatásköre és növekvő felelőssége a szakszervezeti vezetőszerkeztől is az eddigieknél elmélyültebb, alaposabb, igényesebb vezetést követel.

Felhívta a figyelmet arra, milyen felelősséget jelent a szakszervezetek önállóságának növekedése, utalva arra,

hogy alapos elemző munkával, a tapasztalatok, a munkások véleményének, a dolgozók problémáinak ismeretében maguknak a szakszervezeti vezetőknek kell eldönteniük, hogy milyen kérdésekkel foglalkoznak, milyen gondok megoldását szorgalmazzák elsősorban. Ugyanakkor hangsúlyozta: az önállóság egyúttal azt is jelenti, hogy

a szakszervezeti vezető szervek kötelesek mindent megtenni a dolgozók jogos igényeinek elintézésére.

Több bátorítást és konkrét segítséget kell adni funkcionáriusainknak is, ha erejüket meghaladó problémákkal állnak szemben. Határozottan ki kell állni minden szakszervezeti tisztségviselő mellett, ha funkciója következetes ellátása miatt a gazdasági vezetők részéről hátrányos intézkedések érik.

A tanácsülés kitért azokra a tennivalókra is, amelyek az úgynevezett állami feladatok — a társadalombiztosítás, a munkavédelem, az üdülés stb. — ellátásának megjavításával kapcsolatban adódnak, hogy kevesebb bürokráciával, a munka még nagyobb társadalmassá válva,

a tömegek még szélesebb körű bevonásával

valóban társadalmi jellegűvé, egyre inkább mozgalmi tevékenységgé váljon ez a munka, amely lényegében a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenységének igen fontos része.

A vita után a tanácsülés az elnökség beszámolóját egyhangúlag elfogadta. Felhívta a szakszervezetek Központi Vezetőségeit, a szakszervezeti középszerveket és a szakszervezeti bizottságokat, hogy a beszámolóban elhangzott elvek és módszerek alapján fejlesszék tovább munkájukat. Bár

a gazdasági mechanizmus reformja 1968. január 1-én lép életbe, de bizonyos elemek már 1966—67-ben hatnak,

és így ehhez kell igazítani a szakszervezetek munkáját, az érvényben levő törvények, rendeletek figyelembevételével. A szakszervezetek támogatásaként a gazdasági vezetőket törekvéseik megvalósításában, ugyanakkor örködjenek éberan a dolgozók

törvényben biztosított jogainak tiszteletben tartásán is.

A tanácsülés felkérte a szakszervezetek Központi Vezetőségeit, hogy figyelembe véve a szakszervezetek megnövekedett jogkörét, a gazdasági vezetés növekvő önállóságát, dolgozzák ki, illetve tegyenek javaslatot, mire terjedjen ki a szakszervezetek véleményezési, egyetértési, önálló szabályozási, ellenőrzési és vétőjoga a munkásokat és alkalmazottakat érintő alapvető kérdésekben. Dolgozzák ki a minisztérium és a szakszervezet elnöksége együttműködésének tartalmát és munkamódszerét, különös figyelmet fordítva a szakszervezetek önállóságára, a szakmai sajátosságokra. Az együttműködésben érvényesülni kell a szakszervezetek és a minisztériumok külön és együttes felelősségének.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa a magyar szakszervezetek alapszabályainak értelmében elhatározta, hogy a magyar szakszervezetek soron következő kongresszusát 1967 első felében összehívja.

Ajánlotta a szakszervezetek Központi Vezetőségeinek, hogy 1967 első negyedében az alap- és középszervi választásokat tartásuk meg és ezek előkészítéséhez már most kezdjenek hozzá.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa állást foglal abban is, javasolja a kormánynak, hogy az üzemi tanácsok törvényben biztosított jogkörét a vállalati szakszervezeti szervek vegyék át, s a javaslat elfogadása esetén az alapszervi választások során az üzemi tanácsokat már ne válasszák újjá.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa végül felhívta a szakszervezeti szervek figyelmét az 1966. évi terv teljesítéséből adódó feladatokra.

A szakszervezeti szervek tartásuk köteleességüknek a mind szélesebb körben kibontakozó kongresszusi munkaverseny-felajánások teljesítésének segítségét,

tegyenek meg mindent az üzemek, vállalatok előtt álló feladatokból, az aktuális mezőgazdasági munkák maradványainak végrehajtásából adódó szakszervezeti feladatok, tennivalók elvégzéséért. (MTI)

TU—154, JAK—40

— A következő években megteszünk mindent annak érdekében, hogy hazánkban a repülőgépek legyen a legelterjedtebb közlekedési eszköz — jelentette ki egy sajtótájékoztató Moszkvában Loginov, a polgári repülés minisztere, majd így folytatta: ezt a célt szolgálja a többi között az is, hogy néhány vonalon csökkentjük a díjszabást.

Loginov ezután elmondotta, hogy a szovjet polgári repülést a következő öt esztendő folyamán teljesen felújítják. A többi között szolgálatban állítják a szuper-szónikus TU—144-es repülő-

gépeket is. A nagy távolságú vonalakon a forgalmat az IL—62-es négymotoros sugárhajtású gépekkel bonyolítják le, ezek 186 utast tudnak a fedélzetre venni. Az öt éves terv végéig TU—154-es gépeket is beállítanak, ezek 160 utassal óránként 900 kilométeres sebességgel tudnak repülni. Új gép lesz a hárommotoros JAK—40-es sugárhajtású repülőgép, amely 24 utast szállít, s úgyszólván bárhol le- illetve fel tud szállni.

Az AEROFLOT repülőtaraságnak több mint ötven országgal van már közvetlen egyezménye.

Odesszaiak ismerkedése Szegeddel

(Somogyiné felv.)

Tegnap Szegeddel, az oktatási intézmények és az ipari üzemek életével ismerkedtek az odesszai vendégek — akik, mint jelentettük — csütörtökön érkeztek Szegedre. Képünkön: a szovjet testvérvárosból Szegedre látogatott csoport néhány tagja a Károly utcában sétál közben

Az ember pszichológiája a világűrben

Moszkvában megnyílt a 18-ik nemzetközi pszichológiai kongresszus. A megnyitó beszédet Alekszej Leonov, a szovjet űrhajós, a szovjet akadémikus mondotta el, s egyben öt választották meg a kongresszus elnökévé. A lélektan művelői évtizedek óta nem tartottak ilyen nagyarányú nemzetközi tudományos tanácskozást. A kongresszus a tegnapi plená-

ris ülés után ma 37 szakbizottságban folytatja munkáját. Több mint negyven ország pszichológusai olyan kérdéseket vitatnak meg ezekben a szakbizottságokban, mint az ember pszichológiája a világűrben, a magasabb rendű idegtevékenység, pszichofiziológia, az agytevékenység kibernetikájának alapjai, ipari pszichológia stb.